

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
 บทที่ 1 บทนำ	 1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 แผนการดำเนินการ ขอบเขตและวิธีการศึกษา	6
1.4 สถานที่ที่ใช้สำหรับการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล	11
 บทที่ 2 กรอบแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 12
2.1 กรอบแนวคิดที่จะนำมาใช้	12
2.1.1 กรอบมิติความสัมพันธ์รอบด้าน	12
2.1.2 กรอบแนวคิดปัจจัยทางด้านจิตวิทยา	14
2.2 สรุปสาระสำคัญจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง	19
 บทที่ 3 พัฒนาการความสัมพันธ์ไทย-ลาว จากอดีตจนถึงปัจจุบัน	 27
3.1 ความสัมพันธ์ไทย-ลาวช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2	28
3.1.1 ความสัมพันธ์ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	28
3.1.2 ความสัมพันธ์ด้านการเมือง	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.3 ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ	39
3.2 ความสัมพันธ์ไทยลาวช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (ค.ศ. 1945) ถึง การเปลี่ยนแปลงการปกครองในลาว (ค.ศ. 1975)	40
3.2.1 ความสัมพันธ์ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	40
3.2.2 ความสัมพันธ์ด้านการเมือง	40
3.2.3 ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ	45
3.3 ความสัมพันธ์หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในลาว (ค.ศ. 1975) ถึง ก่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจหรือใช้นโยบายจีนตนาการใหม่ (ค.ศ. 1986)	47
3.3.1 ความสัมพันธ์ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	47
3.3.2 ความสัมพันธ์ด้านการเมือง	48
3.3.3 ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ	52
3.4 ความสัมพันธ์ไทย-ลาวนับแต่การปฏิรูปเศรษฐกิจ หรือใช้นโยบายจีนตนาการ ใหม่ (ค.ศ. 1986) จนถึงปัจจุบัน	55
3.4.1 ความสัมพันธ์ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	55
3.4.2 ความสัมพันธ์ด้านการเมือง	60
3.4.3 ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ	64
ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ของประเทศไทยและ สปป.ลาว	85
บทที่ 4 บทวิเคราะห์ : ปัจจัยที่ส่งเสริมและที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดี ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	92
4.1 ปัจจัยส่งเสริมเชิงสังคมจิตวิทยาในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ทำให้ ให้ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความสัมพันธ์ อันดีระหว่างกัน	95

สารบาญ (ต่อ)

	หน้า
4.2 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคเชิงสังคมจิตวิทยาต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และแนวโน้ม ความสัมพันธ์ของประเทศทั้งสอง	122
4.3 แนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวในอนาคต	136
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	140
บรรณานุกรม	146
ภาคผนวก	152
ผนวก ก : แผนที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	153
ผนวก ข : เขตการปกครองและประชากร สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	154
ผนวก ค : แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว	158
ผนวก ง : แถลงการณ์ร่วมระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	162
ผนวก จ : กลุ่มชาวม้งในสำนักถ้ำกระบอก จังหวัดสระบุรี	173
ผนวก ฉ : แบบสัมภาษณ์	176
ผนวก ช : ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์บางราย	183
ประวัติผู้เขียน	212

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 เปรียบเทียบประเพณีล้านช้าง-ล้านนา	30
3.2 สถิติการค้าระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ค.ศ. 1956 – 1975	46
3.3 สถิติการค้าระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ในปี ค.ศ. 1976 – 1986	55
3.4 การเสด็จเยือน สปป.ลาวของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสต่างๆ	57
3.5 สถิติการค้าระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ปี ค.ศ. 1993 – 1997	66
3.6 สินค้าส่งออกที่สำคัญจากประเทศไทยไป สปป.ลาว	66
3.7 สินค้าขาออกจาก สปป.ลาวมาประเทศไทย ประจำปี ค.ศ. 1998	67
3.8 มูลค่าการค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ค.ศ. 1989 - 1999	69
3.9 การส่งออก-นำเข้ารายจังหวัดชายแดนของไทยกับ สปป.ลาว ประจำปี ค.ศ. 1999	69
3.10 สินค้าส่งออกและนำเข้าชายแดนที่สำคัญ 10 อันดับของไทยกับ สปป.ลาว ประจำปี 1999	70
3.11 จำนวนจุดผ่านแดนถาวรชายแดนไทย-ลาว	71
3.12 จำนวนจุดผ่อนปรนชายแดนไทย-ลาว	73
3.13 การลงทุนจากต่างประเทศใน สปป.ลาวที่ได้รับอนุมัติ (ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1988 – ค.ศ. 1997)	77
3.14 ความช่วยเหลือทวิภาคีที่ประเทศไทยให้แก่ สปป.ลาว	80
3.15 จำนวนนักท่องเที่ยวของ สปป.ลาวแบ่งตามทวีป	82
3.16 จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านของ สปป.ลาว	82
3.17 จำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อต่อวีซ่าของ สปป.ลาว	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.1 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อประเด็นคำถามที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาวมีมานานกว่าประเทศเพื่อนบ้านอื่นใด	96
4.2 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อความเป็นญาติพี่น้องของประชาชนในเขตจังหวัดและแขวงชายแดน และความสัมพันธ์แบบบ้านพี่เมืองน้องมีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว	102
4.3 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อภาษาที่คล้ายคลึงกัน สามารถสื่อสารกันเข้าใจ มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว	103
4.4 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี และนับถือพุทธศาสนาเหมือนกัน มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว	104
4.5 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานประเพณีหรือเทศกาลสำคัญๆ มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว	105
4.6 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานประเพณี "ฮีตสิบสอง" หรืองานบุญสิบสองเดือน มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว	106
4.7 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า ไทยและ สปป.ลาวมีระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน ทำให้มีปัญหาต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว	108
4.8 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อการมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่ยาวนานถึง 50 ปี เป็นเครื่องวัดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน	109
4.9 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า การเสด็จเยือน สปป.ลาวของพระบรมวงศานุวงศ์ของไทย และการแลกเปลี่ยนเยี่ยมเยือนของผู้ในระดับสูงของทั้งสองประเทศ สามารถใช้เป็นเครื่องวัดถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทย และ สปป.ลาว	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
4.10	ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ว่า คนไทยและคนลาวมีเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเหมือนกัน ทำให้มีระบบความเชื่อ และการรับรู้อย่างเดียวกันอันส่งผลให้ประเทศทั้งสอง มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	113
4.11	ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้นำในระดับ ต่างๆ ของทั้งสองประเทศอันนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างกัน	115
4.12	ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อความใกล้ชิดกันมากเกินไปในหลายๆ ด้าน ระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว อาจนำไปสู่ความเข้าใจผิด และทำให้เกิดความ ขัดแย้งระหว่างกันได้	125
4.13	ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อต่างๆ ของไทยมีบทบาทในการถ่ายทอด วัฒนธรรมต่างๆ ทั้งของไทยและต่างชาตินั้น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ของลาว	128
4.14	ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อผู้อพยพชาวม้งที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 ว่าเป็นปัญหา อุปสรรคต่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทยและลาว	130
4.15	ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นปข.) ของไทยว่าเป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาว	133
4.16	ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ต่อข่าวการลักลอบเข้าเมืองของคนลาวอย่าง ผิดกฎหมาย ข่าวการล่อลวงหญิงลาวมาค้าประเวณีในไทย ปัญหาดังกล่าวนี้อาจมีส่วนทำให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์อันดีของสองประเทศ	135